

Saulėta, dieną 15°, naktį 5.
Saulė teka 7:16, leidžiasi 4:44.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Price 10¢

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Sausio-January 15 d., 1971 m.

Kaina 10¢

12

SOVIETŲ SAJUNGA NUBAUDĖ GARSŲ MUZIKĄ

VLIKO IR ALTOS PAREIŠKIMAS

Š. m. sausio 9 d. New Yorke įvyko Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Amerikos Lietuvių Tarybos atstovų pasitarimas, kuriame buvo aptarti aktualieji Lietuvos laisvinimo klausimai, apžvelgtas Brazinskių bei Simo Kudirkos bylų eiga ir aptartas koordinuoto, suderinto darbo reikalas.

Vlikas, būdamas tarptautinio pobūdžio politinės veiklos organizacija, seka tarptautinių įvykių raidą, palaiko ryšius su daugelio kraštų vyriausybėmis, įtraukdamas į Lietuvos laisvinimo darbą laisvojo pasaulio lietuvius. Vlikas planuoja Lietuvos laisvinimo darbą ir jam vadovauja. Jungtinėse Amerikos Valstybėse lietuvių politinei veiklai vadovauja Amerikos Lietuvių Taryba. Veikdami Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Vlikas ir Alta derina savo veiklą, o atsižvelgus ypatingai svarbiems reikalams, veikia drauge. Darbu koordinuoti abiejų organizacijų pirmininkai palaiko nuolatinį kontaktą.

Vlikas ir Alta sutarė, kad Jungtinėse Amerikos Valstybėse Vasario 16-sios proga renkamos aukos yra skiriamos Lietuvos laisvinimui ir siunčiamos Altai. Iš surinktų pinigų Alta skiria Vlikui sutartą sumą. Kitos organizacijos vykdo vajus savo reikalams kitais mėnesiais.

Vlikas ir Alta labai vertina Lietuvių Bendruomenės talką bei jos atliekamą darbą.

Vlikas ir Alta didžiuojasi laisvojo pasaulio lietuvių, ypač mūsų jaunimo vieningu ir nepaprastai gyvu reagavimu Brazinskių ir Simo Kudirkos bylų reikale.

Visų lietuviškųjų organizacijų ir atskirų lietuvių vieningas ir suderintas darbas — mūsų stiprybė!

Dr. J. K. Valiūnas,
Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Pirmininkas

Dr. K. Bobelis,
Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas
New Yorkas, 1971 m. sausio 9 d.

Sen. Muskie Maskvoje

MASKVA. — Sen. Edmund Muskie šįdien Maskvoje susitinka su premjeru Kosyginu. Prieš jam atvykstant, Maskvoje lankėsi buvęs Amerikos ambasadorius Maskvoje Averel Harri-man, kuris aptarė visas susitikimo smulkmenas su užsienio reikalų ministru Gromyko.

Sen. Muskie žada bandyti tapti demokratų partijos kandidatu į prezidentus. Jis lankėsi Izraelyje, Egipte ir žada lankytis Vokietijoje, norėdamas susipažinti su politinėmis užsienio problemomis.

Ambasadorius Harrimanas yra pirmininkas komiteto, kuris pataria demokratų partijos vadams užsienio politikos klausimais. Maskvoje jis pabrėžė esąs privatus asmuo, atvykęs pasitarti su sovietų valdžios atstovais. Su Gromyko jis aptarė pastaruoju metu pablogėjusius santykius, žydų persekiojimą ir jų reakciją Amerikoje, Vidurinių Rytų klausimus ir nusi-ginklavimo derybas.

Maskvoje jau dvi dienos nebuvo išsišokimų prieš amerikiečius.

LOUISVILLE. — Gaisras kilio senelių prieglaudoje, kur gyveno 94 asmenys. Liepsnose ir dūmose žuvo 9 asmenys, 48 buvo sužeisti.

IŠ VISO PASAULIO

PHNOM PENHAS. — Sunkios kovos vyksta Kambodijoje prie kelio nr. 4, kuris jungia sostinę su pajūriu. Iš vienos pusės komunistus puola P. Vietnamo daliniai, o iš kitos — Kambodijos kareiviai. Pirmą kartą kovose dalyvavo ir didieji Amerikos bombonešiai.

LONDONAS. — Prie parlamento rūmų britų policija suėmė keturis asmenis, bandančius patekti į vidų. Policija dar ieško asmenų, kurie padėjo dvi bombas prie darbo ministerio namų.

HARTFORDAS. — Vienas našlys su keturiais vaikais laimėjo New Yorko loterijoje 100.000 dolerių. Iš Meksikos imigravęs Pasqual Martinez sužinojo, kad jam teks 46.000 dol. atiduoti pajamų mokesčių įstaigai, dar 25.000 dol. reikalauja Connecticuto valstija, nes Martinez šeima gaudavo šalpą, po 100 dol. per savaitę. Žmonai mirus, vyras negalėjo dirbti, reikėjo prižiūrėti vaikus. Dabar jis turės visą šalpą sugrąžinti.

NEW ORLEANS. — Gaisras sunaikino du namus, kuriuose anksčiau būdavo Juodųjų Panterų būstinė.

TUSCON. — Jaunas 16 metų vaikiną buvo apkaltintas viešbučio padėgimu, kur gaisre sudegė 28 žmonės. Jaunuolis jau yra nekartą teismo baustas.

NEW YORKAS. — Nežiūrint prezidento įsikišimo, Bethlehem plieno bendrovė pareiškė, kad ji paskelbtos kainų padidėjimo neatšauks.

MASKVA. — Bolšoi teatro direktorius pavaduotojas Piotr Abomilov buvo pažemintas ir paskirtas vadovauti Maskvos cirkui. Lapkričio mėn. buvo pakeistas Leningrado Kirovo teatro direktorius Konstantin Sergejevas. Prieš šešias savaites buvo pakeistas Bolšoi direktorius Chulaki. Manoma, kad iš tų tetrų gastrolių metu per daug pabėgo žmonių, todėl nukentėjo jų vadovai.

Kaltinimai žydų gynybos lygai

NEW YORKAS. — Apskrities prokuroras New Yorke paskelbė, kad žydų gynybos lygos vadai bus apkaltinti prieš Grand Jury keturiais kriminaliniais nusikaltimais, kurie visi liečia sovietų įstaigų puolimus New Yorke.

Lygos vadovybė paskelbė, kad nuo rugpjūčio mėnesio lygos pirmininku bus advokatas Bertram Zweibon, buvęs iki šiol rabino Kahanas pavaduotojas. Jie abu ir trečias vyras, dabar gyvenąs Izraelyje, Morton Delinsky įsteigė žydų gynybos lygą.

Lygos vadas rabinas Kahane rengiasi išvažiuoti į Izraelį ir perimti pasaulinės žydų gynybos lygos vadovavimą. Organizacijos skyriai jau veikia Prancūzijoje, Anglijoje, Olandijoje, Meksikoje. Norima skyrius įsteigti Venecueloje, Argentinoje, Brazilijoje ir Izraelyje.

Dažnai kalbama apie didelį skirtumą tarp jaunosios kartos ir senosios, tačiau skirtumas tik formose. Šioje nuotraukoje viršuje matome šiuo dienų "muzikos festivalį", o apačioje — į panašų koncertą reaguoja senoji karta — mamos ir tėvai prieš 30 metų.

ITALAI APIE LIETUVIUS KALINIUS

Elta patyrė apie italų spaudoje skelbiamas žinias apie privertimose sovietų darbo stovyklose kalinamus lietuvius, apie slap-tąją pagrindžio spaudą ir kt. Čia pateikiamos kai kurios žinios apie lietuvių stovyklose Eltos iš dalies jau buvo skelbtos. Tie spaudos balsai liečia medžiaga, skelbtą 1970 m. paskutiniiais mėnesiais.

"Russia Cristiana", Milane leidžiamas žurnalas, pasinaudo-damas Sovietuose leidžiamu slap-tojo biuletenio, "Kronika" ži-niomis ar vad. Samizdat skelb-tais dokumentais, pateikė žinių apie Potmoje, Mordovijoje ka-linamus lietuvius. Paskelbtos dvi pavarės: Juozas Lankauskas, gimęs 1913 m., 1969 m. nuteis-tas darbams stovykloje 19 me-tų (lagerio nr. 17), kita pavar-dė — Jonas Steno-kjavicius (gal, Steponavičius), g. 1902 m. mi-ręs stovykloje 1969 m. Žinios apie šiuos lietuvius Maskvos slaptosioje spaudoje buvo pa-skelbtos 1970 m. kovo 23 d.

Romoje leidžiamas "Fert" biu-letenis praėj. metų gruodžio mėn. laidoje įdėjo Eltos žini-ą iš Bukarešto apie Potmos sto-vykloje kalinamus lietuvius — politinius tremtinius. Paminė-tos kelios pavardės: B. Gajaus-ko, Petro Paltaroko, A. Petruse-vičiaus, Pr. Skeiverio. Italų biu-letenis pridūrė ir apie lietuvių, stovyklos kalinių, protestus dėl sunkių sąlygų.

Pakartota ir italų Eltos žinia apie Vladimiro kalėjime, netoli Maskvos, kalinamus tris lietu-vius: Justą Gimbutą, Varna-vičių ir Vaivadą. Italai pateikė ir Potmos darbo stovyklos ad-resą: Mordovskaja ASSR, P. O. Javos, P. A. 385, SSSR. (E)

LOUISVILLE. — Tardymo komisijoje vienas angliakasis iš Finley, Kentucky kasyklų, kur sprogimas užmušė 38 dar-binkus, paliudijo, kad kasyk-loje nebuvo laikomasi taisyklių ir buvo naudojami nelegalūs sprogdinimo užtaisai.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Čikagos meras vakar vėl posėdžiavo su streikuojančiais mokytojais ir švietimo taryba.

◆ JAV ir Kanada užbaigė bendrą studiją apie pasienyje esančių ežerų teršimą. Rasta, kad ežeruose, abiejose pusėse, yra per daug fosforo, muilo mi-letis. Ežerams gresia bloga ate-tis, užkimas.

◆ Aukščiausias Teismas įs-pėjo pietinių valstijų miestus nekeisti rinkiminių būstinių ar balsavimo rajonų sienų.

◆ Paryžiaus taikos derybose amerikiečiai bandė išeiti Ha-nojaus atstovams dingusių be-laisvių sąrašus, tačiau komunistai neįprėmė.

◆ Astronautas Edwin Aldrin Jr. jau vaikščiojęs mėnulyje, nu-tarė pasitraukti iš astronautų tarpo ir sugrįžti į aviaciją, kur jis yra pulkininkas.

◆ Filipinuose demonstracijų metu, transporto darbininkams sustreikavus, žuvo 4 asmenys.

◆ Šiandien Rytų Vokietija pasiūlė Bonos vyriausybei at-naujinti derybas. Komunistų delegacijos vadovas Michael Kohl pirmadienį lankėsi Mask-voje su užsienio reikalų mini-steriu Winzer. Matyt, Maskva įsakė derėtis.

◆ Lenkijos valdžia susitarė su prancūzų Renault bendrove, kuri padės lenkams gaminti ma-žus, pigius automobilius. Len-kijos valdžia nutarė tiesti nau-ją greitkelių iš Varšuvos į Kato-vicų.

Faraonų kūnuose rado brangenybių

ANN ARBOR. — Michigano universiteto mokslininkų grupė jau aštuonis kartus važinėjo į Egiptą, kur valdžia jai leido pa-tičiomis naujausiomis mokslo prie-monėmis tirti senų Egipto val-dovų mumijas ir karstus. Pasku-tinėje kelionėje rentgeno spinduliais buvo peršviesti 29 fara-onų ir jų žmonių lavonai-mumi-jos ir buvo rasta jų kūnuose, po oda paslėptų daug brangenybių. Kai kurios apyrankės, šventi me-dalionai buvo paslėpti prie pat-kūno, priklijuoti su sakuota ko-še ir apvynioti marškomis.

Šie radiniai padės mokslini-kams tiksliau identifikuoti ras-tus faraonų kūnus. Jų kapuose surastus daiktus anksčiau sun-ku buvo sutapatinti su vienu ar kitu kūnu, nes kūnų būdavo ke-li ar daugiau viename kape.

Michigano mokslininkai sura-do įvairių amuleto, auksinių sta-tulėlių ir prie tokių mumijų, ku-rių kapai buvo išplėsti praėjusiuose šimtmečiuose įvairių pik-tadarių. Grupė, iš tiesų, neieš-kojo aukso ar brangenybių, bet bandė nustatyti su savo apar-tais, kokiomis ligomis sirgo, nuo ko mirė buvę Egipto valdovai.

Nustatyta, kad faraonas Rame-ses II-sis, kuris pastatė daug pi-ramidžių, turėjo raupus. Rasti artračio ženklai kitų faraonų, sulaukusių ilgesnio amžiaus, kūnuose. Iki šiol buvo galvojama, kad laidojant faraonus, smege-nys iš kaukolės būdavo pašali-nami. Dabar paaiškėjo, kad sme-genys buvo palikti daugelyje mumijų.

Faraonas Tutmosis IV-tas, miręs 1420 metais prieš Kristų, nebuvo apipiaustytas, kaip visi kiti. Mokslininkai spė-ja, kad jis galėjo būti hemofi-liakas ir jam ta operacija nebu-vo daroma.

MASKVA. — Sovietai palei-do į erdves satelitą Cosmos 390.

VALDŽIA NEDAVĖ ROSTROPOVIČIUI LEIDIMO VYKTI Į SUOMIŲ KONCERTĄ

MASKVA. — Visame pasaulyje žinomas sovietų violončelis-tas Mstislav Rostropovičius negavo valdžios leidimo išvykti į Suo-miją, kur koncerto rengėjai gavo žinią, kad "planai pakeisti". So-vietų kultūros ministerija jau anksčiau nubaudė Rostropovičių už jo parašytą sovietų spaudai atvirą laišką, ginantį rašytoją Sol-ženiciną, laimėjusį Nobelio premiją 1970 metais. Muzikas pa-siuntė savo laišką sovietų spaudai, kuri jo neatspausdino. Laiš-kas pateko į užsienį, kur jį pakartojė visa laisvoji spauda. Ros-tropovičius gynė Solženiciną ir kritikavo sovietų literatūros ir meno vadovus už nereikalingą cenzūrą savo menininkams.

Pavergtos Tautos apie lenkų riaušes

NEW YORKAS. — Pavergtu-jų Europos Tautų seimas Len-kijos darbininkų riaušių proga paskelbė pareiškimą, kuriame sako: "Riaušės parodo komunis-tų socialinės ir ekonominės sis-temos bankrotą. Nesugebėdami parūpinti plačioms gyventojų masėms reikalingo maisto ir drabužių, komunistai sugalvojo dar daugiau suvaržyti vartoto-jus, pakeldami kainas 20%, o kai kurias kainas, kaip kavai, net 92%. Kaip gruodžio 13 d. rašė "Trybuna Ludu", kainų pa-kėlimai kainuotų tautai per me-tus 15,7 milijonų zlotų".

"Šalia komunistų režimo ne-sugebėjimų, padėtį apsunkino nuolatinis sovietų išnaudojimas per komekon. Lenkija, jau ir taip trūkdama kapitalo, buvo priversta investuoti šimtus mi-lijonų dolerių į Sovietų Sąjun-gos žaliavų išvystymą. Lenki-joje dėl to buvo sustabdytas ži-balo ir natūralių dujų ieškoji-mas, kad Lenkija ir toliau pri-klautų nuo sovietų žaliavų, už-kurias Lenkija priversta mokėti Maskvos padiktotas aukštas kainas".

"Giereko režimo ateitis pri-klausys nuo to, kaip jis sugebės vykdyti savo pasižadėjimus len-kų tautai. Lenkijos įvykiai tu-rėtų būti įspėjimas visiems pa-vergty tautų komunistų vadam. Kremlius nieko nedarė išgelbėti Gomulkai, kuris ilgą laiką iš-kūno, priklijuoti su sakuota ko-še ir apvynioti marškomis. Šie radiniai padės mokslini-kams tiksliau identifikuoti ras-tus faraonų kūnus. Jų kapuose surastus daiktus anksčiau sun-ku buvo sutapatinti su vienu ar kitu kūnu, nes kūnų būdavo ke-li ar daugiau viename kape.

Mūsų tautos negali būti ir ne-bus amžinai surakintos ir išnau-li ar daugiau viename kape.

Mūsų tautos negali būti ir ne-bus amžinai surakintos ir išnau-li ar daugiau viename kape.

Mūsų tautos negali būti ir ne-bus amžinai surakintos ir išnau-li ar daugiau viename kape.

Mūsų tautos negali būti ir ne-bus amžinai surakintos ir išnau-li ar daugiau viename kape.

Mūsų tautos negali būti ir ne-bus amžinai surakintos ir išnau-li ar daugiau viename kape.

Mūsų tautos negali būti ir ne-bus amžinai surakintos ir išnau-li ar daugiau viename kape.

Rostropovičius turėjo kartu su garsiais sovietų muzikais: smuikininku David Oistrachu ir pianistu Sviatslavu Richteriu duoti Maskvos konservatorijoje "Žiemos festivalio" koncertą. Grįžęs iš savo gastrolių užsienyje, Rostropovičius patyrė, kad jam tame koncerte dalyvauti ne-leidžiama. Kitiems koncerto da-lyviams užprotestavus, valdžia nusileido, tačiau Rostropovičius persekiojimas nepasibaigė.

Rostropovičius yra senas ra-šytojo Solženicino draugas ir laiko rašytoją savo viloje, netoli Maskvos.

Ryšium su nepasitenkinimu pareiškiančių kultūrininkų persekiojimu Amerikos žurnalistas Roscoe ir Geoffrey Drummond rašo apie Kremliaus nepaprastą baimę dėl būrelio nepritarian-čiųjų. Autoriai klausia, kodėl visagalioti partija taip jautriai reaguoja į mažiausią nepritari-mo pareiškimą. Juk ta opozici-ja nieko neturi tik savo drąsu-mą ir ištikimumą, be to, jie yra mažuma, gal, tik keli šimtai.

Atsakymas, tų dviejų žurna-listų nuomone, yra tas, kad ko-munizmas ir laisvė negali kar-tu gyventi. Tie, kurie reikalauja kalbos laisvės, turi būti sutriuš-kinti, kol jie nepasidaro didele grėsme. Įvairūs nesuvaržomi rašytojai, aktoriai, mokslininkai ir mokytojai auga savo skaičiu-mi ir savo pareiškimų drąsumu. Kremlius yra gliauli susirūpi-nę tuo laisvos minties judėjimu ir žino, kad, nesutriuškintas, tas judėjimas auga ir taps neįvei-kiamu. Laisvės nebegalima su-stabdyti, jei ji nesustabdoma pačioje užuomazgoje.

Gabiausi ir žinomiausi sovie-tų rašytojai Pasternakas ir Sol-ženicas buvo ir yra persekio-jami, jų raštai draudžiami. Jau apie 55 rašytojai ir menininkai, baletu, muzikos, teatro atstovai per paskutinius 10 m. pabėgo į užsienį. Sovietų Sąjungoje yra 12 bėpųjų ligoninių, kur lai-komi valdžiai nepritariantieji kultūrininkai. Peticiją dėl Alek-sandro Ginsburgo ir Juri Ga-lanskovo kankinimų darbo sto-vyklose pasirašė apie 800 žmo-nių. Nepasitenkinimo balsas vis didėja. Valdžia dar nedrįsta liesti fiziko Andrejaus Zacha-rovo, kuris padėjo pagaminti van-denilio bombą, tačiau aiškiai ma-tosi, kad Kremlius labai ant jo supykęs.

Kremlius stovi prieš dilemą, prieš dvigubą baimę. Jis bijo laisvės ir kartu bijo sugrįžti į Stalino laikų terorą. Tuo tarpu pasipriešinimo dvasia vis didėja.

Artinantis Vasario 16 d. minėjimams, Vlikas paruošė šių metų minėjimo proga atitinka-mo nutarimo projektą, kuriuo galėtų pasinaudoti Vasario 16 minėjimų rengėjai. Sinteresuoti prašomi kreiptis adresu: Vli-kas, 29 W. 57 St. 9 Fl. New York, N. Y. 10019. (E)

JUANITA CASTRO

įkainuojamais Ukrainos istori-
jai bei kultūrai rinkiniais. Pasi-
rodo, kad nebuvo aplenktas ir
Vilnius. Praėjusiais metais, ry-
šium su Vilniaus universiteto
bibliotekos 400 metų sukakti-
mi, Z. Petrauskienė paruošė apie
ją knygą. Knygą recenzuoda-
mas, bibliografas Vladas Žukas

— Veikalas, kaip ir jo autorius, mūsų visuomenei gerai pažįstami: Kazio Binkio Atžalynas, Veikalas yra įėjęs į mūsų dramos klasikų, daug kartų vaidintas Valstybiniam Dramos Teatro Kaune, beveik visose Lietuvos gimnazijose, šėviųjose Vokietijoje, išvers pažįstami. Kazio Binkio Atžalynas kaip tokio, ir jo autorius Kazio Binkio naujai pristatyti nebereikia. Tik jaunesnįjį kartą jo nežina arba nesirdėjo.

mo. Antra, LB Jaunimo Teatrs
 ras egzistuoja jau 3 su viršūn
 metai, taigi laikas parodyti
 rimtesio subrendimo veikalus
 laikas duoti jam daugiau kū
 rybinių pasiūlykimų. Iman
 mažą veikaluką, kuriame tel
 pa gal tik 4 — 6 jauni žmonės
 nuskriaudžiami kiti, norj vai
 dinsti. Čia gi visi, kas tik va
 rejo, gavo roles. Jei ne akto
 rium, tai statistu. Vistiek už
 siėmimas, patraukias jaun
 siela, verčias ateiti į repetici
 jas ir taip dalyvauti kūrinio
 realizavime. — Atleiskite, po
 ne korespondente, ši pertrau
 ka tikrai per ilgą.

803. *Correspondence*

1. The first step is to identify the problem or question that needs to be answered. This involves understanding the context and the specific requirements of the task.

Čikagos policijos šuo "Bullet" gerai moka laiptuoti stačiais laiptais. Poli-

cija gauna daudz vilkīņu šunu, tāciņ
policijas darbiņ tīkami būna tīk apie
3 nuošīncīai.

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Čikagos policijos šuo "Bullet" gerai moka laiptuoti stačiais laiptais. Policija gauna daug vilkinių šunų, tačiau policijos darbai tinkami būna tik apie 3 nuošimčiai.

739 So. Halsted Street
2 - NALLIEN

CHICAGO 8, ILL. — FRIDAY JANUARY 10

Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

J. PETERAITIS

Klaipėdos krašto atvadavimo proga

(Martynas Lacytis — Pedagogas ir Sukilėlis)

Minėdami mūsų tautos šventes ir sukaktis, mes beveik visada mėgstame pasižvalgyti salėse, kad pamatytume pirmose eilėse sėdinčius mūsų žilagalvius veteranus, buvusius Sausio 15-tos ar Vasario 16-tos įvykių dalyvius ir ryškiųjų šio Amerikos krašto lietuvių veikėjų ir kovotojų. Ir atrodo dar nevisai senai jų būdavo nemažai, bet jų eilės retėja, ir lietuviškos gyvenimas atrodo kartais lyg darosi mažiau svarus, mažiau prasmingas. Bėgipū tokie šio krašto angliams, airišiams ir panašioms ateiviams, kuriems pasiekus čia į gyvenimą įvesti anglų kalbą ir dalį savo papročių, jie galėjo ir be didesnio pasirodymo lengviau įsitaikyti į šio krašto valdžios vietas, ir čia drąsiau lyg savo antrąją tėvynę kurti.

Lietuvius beveik visada savo istorijos gyvenime turėjo tenkintis antraeilėmis privilegijomis. Jam, kaip kito Europos krašto konservatyviam žmogui, buvo iš viso sunkiau prie šio krašto gyvenimo prisitaikyti. Anot rašytojo Landsbergio nuomonės, net išieivui lietuviui rašytojui esanti kitų kraštų aplinka savaip komiška: kalbama kita kalba, elgiamasi kitaip, ir taip tarp dviejų ar daugiau pasaulių svyruojantis išievis esąs dažnai apsprestas tapti lyg tragikomiška figūra. (Žymus vokiečių rašytojas Zuckmayer, nuo nacių į šį kraštą atbėgęs, visai negalėjo rašyti ir tapo farmeriu). Tad tokiose apylostose mums gyvenant, tvirti ir savo dvasia turtinti lietuviškos charakteriai bei kovotojai yra mums labai brangūs ir reikalingi. Jie yra lyg įkvėpimą duodantys tautos simboliai, rišantys laisvosios Lietuvos praeitį su keistoka mūsų išievio dabartimi.

Vienas toks savo dvasia įvairus, 1923 m. sausio 15-tos sukilimo aktyvus dalyvis yra ir buvęs Klaipėdos apskrities mokyklų inspektorius, Martynas Lacytis.

Klaipėdos uostas

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai atvarai ir laumės
Skrajojo po laukus...
S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikštavimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-
NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka
mažiesiems. Jūratis Eidukaitis iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-
kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip
pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys,
didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64
psl., kainu 5 dol.

5. Malronis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. Tyruolis, TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA. Skaitymai, gramatika,
tėvynės pažinimas, dainos. Gausiai iliustruota, kietais viršeliais, 217 psl.
Labai tinkama vaikams, kur nėra lietuviščių mokyklų. \$3.00

7. Juozas Sviestas, JAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos
vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės.
Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai.
Eiliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai-
čiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos
įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuo-
tų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklė-
jimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

KLAIPĖDOS SUKILĖLIŲ RAITELIŲ BŪRYS

surošdavo ir metus du koncer-
tus Klaipėdoje ir darydavo išky-
las į Juodkrantę, Rambyną, Pa-
langą ir kitur, užmegzdamas tuo
būdu pirmus artimesnius ryšius
su visos Lietuvos vietovėmis.
Kadangi apvokietėjusiame Klai-
pėdos mieste lietuvių dainininkų
užtenkamai nebuvo, tai dalį cho-
ro sąstato sudarė lietuviškas jau-
nimas ir iš Klaipėdos miesto apy-
linkių, ypač iš Žardės vietovės
gražaus jaunimo būrio ir iš kitur.
(Aktyvi choro dalyvė buvo
ir prieš kelis metus mirusi M.
Lacyčio žmona, kuri būdama pui-
kaus lietuviško ištikimimo, su
savo austa tautiniais drabužiais
pasirodydavo neretai su sa-
vo vyru ir Klaipėdos gatvėse, ka-
da šis aprėdas tebuvo ten dar
mažai viešiau pažįstamas).

„Aidos“ choras turėjo nema-
žos auklėjančios reikšmės ano
krašto jaunimui. Jis atgaivino
pietizmo prisilgtą lietuvišką dai-
nį ir davė jai naują supratimą. Į
melodiją įvilkti žodžiai „Už-
trauksim naują giesmę broliai“ —
kėlė jaunimo psichologijoje
naujų minčių ir žadino susidomė-
jimą auštančiu nauju lietuviškos
rytu. Romantiški buvo tada, ga-
lima sakyti, lietuviškos laikai.
Atsimenu, kai sykį rodos, prieš
pat Klaipėdos krašto atvadavi-
mą, choro mergaitės pasipuošusios
tautiniais drabužiais keliavo
se geležinkelio vagono skyriuose
iš visos širdies lietuviškas dainas
dainavo, tai ir toliau sėdėju-
sios vokiečių, mažai lietuviškai
tesuprasdamos, reikšė joms sim-
patijų ir pritarimo. Tik kiek vė-
liau, kai pradėjo ryškėti lietu-
vių politiniai tikslai Klaipėdos
krašto atžvilgiu, vokiečiai, pa-
lyginus juos su mūsų dienomis,
nors ir karą tada pralaimėję,
buvo likę gana ambicingi, ir lie-
tuvių santykiai su jais, kaip ži-
nome, pradėjo greit blogėti. Vie-
no žymaus politiko nuomone,
1919 metų Versalio sutartis bu-
vusi vokiečiams, kaip baumė —
per silpną; kaip nuosirdesnio po-
litinio sugyvenimo faktorius, gir-
di, — per griežta.

M. Lacytis pedagogas ir pradž.
mokyklų inspektorius

Nuo 1923 metų dėstęs tiky-
bą ir muziką Vytauto Didžiojo
gimnazijoje, jis buvo paskirtas
1927 metais Klaipėdos apskrities
pradžios mokyklų inspektoriu-

riumi, vokiečiai vadinamu Schul-
rat — mokyklų patarėju. Šis
paskutinis pavadinimas, „moky-
klų patarėjas“, tiko gal tose pa-
reigose esančiam švietimo at-
stovui geriau, nes tada, ypač be-
sikuriant lietuviškoms mokyk-
loms aname krašte, vadinamų
inspektorių ne tiek labai terei-
kėjo. Tada reikėjo mokyklą ne
inspektuoti, bet geros valios lie-
tuviams mokytojams patarti ir
padėti, kaip geriau lietuvišką
mokyklą ugdyti ir stiprinti. Su-
sipažinęs vietinių lietuvių mo-
kytojų, neskaitytą pačių vado-
vų, kaip tai mokytojų brolių
Bajorų, p. Šlažas, Martyno Nau-
būro, Simaičio ir kitų, buvo ta-
da jau nemažas būrys, ir prie
šio būrio didinimo M. Lacyčiui
teko taip pat nemaža rolė.

Vokiečiai, šveicarai, šalia ki-
tų tautų turėjo jau ankstyvais
laikais žymių pedagogų ir įvai-
rių auklėjimo srovių atstovų.
Jie turėjo, kaip žinome, Pestalo-
zi, moralinės pedagogikos teore-
tiką Foersterį, vaikų darželių
pradininką Froebelį, Herbartą,
eksperimentinės psichologijos tė-
vą Wundtą ir kitus. Būdami iš
prigimties mąstytojai, sistemos
bei tvarkos šalininkai, vokiečiai
šias savybes perkėlė ir į auklė-
jimą, ir šios idėjos buvo emi-
grantų iš Vakarų Europos uni-
versitetų atneštos ir į šį kraštą
ir išsilaikė čia vietomis, bent teo-
retinė prasme, šalia kitų siste-
mų net iki 19-to šimtmečio pa-
baigos. Autoritetu ir drausme
paremta vokiečių mokykla davė
laikui bėgant ir savo vaisių. Ji
paruošė, kaip sakoma, valsty-
bei ištikimus piliečius, nepaper-
kamus valdininkus ir geras ka-
reivius. Su šiais metodais M.
Lacytis, kaip mokytojas ir ka-
riškis, buvo susipažinęs labai ge-
rai, bet jis savo praktikoje ne
visada jų tesilaikė. Jis mėgo
labiau liberališką auklėjimą
ir skatino metodiškai apdirbtą,
gyvą pamokos dėstymą. Dėl su-
stingusio metodo jis kritikuoda-
vo kartais ne tik mokytojus, bet
ir dvasiškius, kurie senais bū-
dais mokinius tikybės mokyda-
vo.

M. Lacyčio pedagoginė praktika
Jaunas mokytojas Klaipėdos
krašte, kaip žinome, pagal švieti-
mo nuostatus, baigęs mokytojų
seminariją, dar ne tapo pilnu

LAIMINGASIS DZIAUGIASI NUO KOMUNISTŲ IŠTRUKES

Karlis Bley buvo už Simą Kudirką laimingesnis

Karl Bley, 27 metų amžiaus vo-
kietis iš komunistų okupuotos
Rytų Vokietijos, kurs prieš 6
savaites pakeliui į Kubą išsoko
iš komunistinio laivo į jūrą ir,
pagal iš anksto susitarimą, bu-
vo brolio Eriko, 37, iš vandens
įkeltas į tuo metu arti pasitai-
kusį sportinį laivelį, džiaugda-
mosi pasakoja kaip esąs laimin-
gas patekęs į laisvą šalį.

Dabar jis su broliu gyvena
Chicagos priemiestyje Elk Grove,
kur Erikas turi savo mašineri-
jos firmą. Kaip Erikas suinži-
niavo savo brolio išgavimą iš
anapus geležinės uždangos, te-
bėra jo paslaptis. Gana to, kad
lapkričio 27 dieną kai Karlis iš
komunistų turistinio laivo išsoko
35 pėdas į vandenį, jo brolis
su gelbėjimo laiveliu buvo čia
pat. Lietuvio Simo Kudirkos
tragedija įvyko lapkr. 23 d., tai-

gi Karlui Bley, kaip politiniam
pabėgėliui, durys į laisvę šalį
buvo jau plačiai atidarytos ir
jo niekas budeliams nebegrąžio.

Kalbėdamas vokiškai, Karlis
pakartodamas sakė esąs lai-
mingas ir dėkingas patekęs į ša-
lį, kur „galima sakyti ką ma-
nai, nesibijant represijų“. Ry-
tų Vokietijoje esą pasakymų
nuomonės, kuri neatitinka val-
diškai linijai, turi įvairias pa-
sekmes — nuo nedavimo atosto-
gų iki įkalinimo.

„Iki šiol aš turėdavau dvi nuo-
mones“, sako jis; — vieną ofi-
cialią, kuri man davė galimybę
turėti darbą, ir savo privačią as-
meninę nuomonę, kurios aš nie-
kada nebūčiau drįsęs sakyti vie-
šai. Dabar aš galiu sakyti ką
jaučiu“!

Karlis tačiau sakosi pasibai-
sėjęs matydamas kaip šioje ša-
lyje nevertinama ir pažeidžiama
laisvė. „Visi tie, kurie nešioja
Viet Kongo vėliavas — argi jie
neturi supratimo, kad jie tuomi
smeigia peilį savo kariams į nu-
garą? Visi tokie demonstruoto-
jai turėtų eiti į Šiaurės Vietna-
mą arba į Sovietų Rusiją ir pa-
tys pamatyti, kaip tenai gyve-
nama...“, sako Karlis.

LIETUVIŲ KASDĖNIS
NAUJIENAS
LIETUVIŲ KASDĖNIS
Lietuviai taip pat perka
ir prekes užsienio kitiems
NAUJIENAS

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du
dudelių darbus. Pirmas, jie padeda jums pa-
siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras,
jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben-
druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.
Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš
10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė-
nesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000 OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams paratyti

SAVE AT Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanauskas, President

Tel. 847-7747

OFFICE HOURS

Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M.

Thursday, 9 A.M. to 8 P.M.

Saturday, 9 A.M. to 1 P.M.

No Business Transacted on Wednesday

6%
PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10,000 OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%
PER ANNUM

PASSBOOK
ACCOUNT

Paid and
Compounded
Quarterly

NOW INSURED TO \$20,000.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsienio:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsienio:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsienio:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

GINTARO KRANTAS ŠIANDIEN

Simas Kudirka Klaipėdos ir Lietuvos simbolis

Ne tokia buvo Lietuva ir ne tokia Klaipėda įsivaizdavo Klaipėdos Krašto ir Didžiosios Lietuvos jaunimas entuziastingai 1923 metų sausio mėnesio pradžioje išeidamas į istorinį žygį padėti šimtus metų svetimųjų atskirtai Lietuvos Pajūrio dalelei sugrįžti prie savo tautos kamieno.

Vergų galera — žvejų baudžiauninkų laivas "Sovietskaja Litva" ir lietuvių žvejo jūrininko Simo Kudirkos pasija prie Amerikos krantų buvo vaizdai parodą Vakarų Pasauliui, kokia šiandien yra Klaipėda ir visa Lietuva. Kas tu esi — aš buvau; tuoji Klaipėda įsivaizdavo lietas aš esu — tu būti... simbolis — kai bylojo laisvajam žmogui praėjo lapkričio 23 nakties tragedija. — jei toliau snausi...

Baltijos pajūris, visas Gintaro Krantas paverstas bendru sovietiniu koncentracijos lageriu, kuriame gyvenimas yra miršgyvis merdėjimas, o bandymas pabėgti apmokamas žiauria mirtimi. Simo Kudirkos nuaglabijimas prie Amerikos krantų buvo visam pasauliui pademonstravimas, kaip elgiamasi su spjgliuotų vielių aptvaruose laikomais baudžiauninkais ir galerosse prirakintais vergais, kurie drįsta siekti laisvės.

Ne tokia buvo Lietuva ir ne tokia Klaipėda įsivaizdavo lietas aš esu — tu būti... simbolis — kai bylojo laisvajam žmogui metus su užsidegimu eidamas

Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas. Iš kairės: sėdi Vilijus Šaulinskas, Jurgis Lėbartas, Martynas Jankus, Jonas Vanagaitis; stovi: Steponas Darius, Antanas Ivas - Ivaševičius, Aleksandras Marcinkevičius ir Juozas Pranskus.

Komunistams teisybė labai karti

Praeitų metų rugsėjo pradžioje Adlai Stevenson III sukviėt spaudos atstovų pasitarimą artėjančiai rinkiminėi kampanijai praversti. Pasitarimo organizatorės, dėl nežinojimo, neapdairumo ar kokiais kitais sumetimais, pakvietė ir Chicagoje einančios Vilnės atstovę. Komunistai, neturėdami kitų žmonių, atsiuntė Vilnyje dirbančią Mildred Friborg. Ji bandė atstovauti lietuvių "pažangią" spaudą, bet M. Gudelis padėjo ją į savo vietą. Jai buvo nepatogu, ji pasisukinėjo, pasisukinėjo ir dingo.

Mildred Friborg pareigos neatliko, bet viso to reikalo neužmiršo. Tuo metu Naujienose buvęs reportažas buvo pasiųstas į Vilnių, ten specialistų propagandistų gerai išstudijuotas, surinkta reikalinga medžiaga, parašyta atkirtis ir pasiųsta į Chicago. Specialistai "rašta" pavadinu "Apakusių ir apkurtusių katarinka", o pasirašė jį naujai išgalvotu slapyvardžiu, kad atrodytų, jog darbas parašytas Chicagoje, kad ir po keturių mėnesių.

Komunistams nieko kartesnio nėra, kaip teisybė. Niekam ne paslaptis, kad okupantas Lietuvon nuvažiavusių Amerikos lietuvių į kaimą neįleidžia. Pirma juos Vilniuje laikė penkias dienas, o praeitais metais parvažiavusiems žmonėms leido Lietuvoje prabūti 10 dienų. Iš Vilniaus visus išveždavo dienai į Trakus, kitai dienai išveždavo į Kauną. Tiktai retam pavykdavo pasprukti kelioms valandoms į kaimą, bet ir tas turėdavo slapstytis, kad policija jo nesučiuptų.

Žinome, kad ne visiems vienodai buvo taikomas penkių dienų nustatytas laikas. Antanas Bimba pirmas gavo leidimą įkelti koją į rusų okupuotą Lietuvą. Jeigu jis rašo teisybę, tai jis galėjo važinėti po visus didesnius Lietuvos centrus. Ilgesnį laiką Lietuvoje prabuvo ir St. Jokubka su Margeriu. Jie du ir knygą parašė, girdami "tarybinę" Lietuvą. Jokubka noriai važinėjo į Palangą ir kalbėjosi su atostogaujančiais valdžios atstovais, o vėliau važinėjo kalbėtis su dvasiškiais. Tas pats "žurnalistas" tvirtina, kad čikagietis S. Tomarienis su vyru Lietuvoje išbuvo daugiau kaip mėnesį, o aktorius S. Pilka gavo vizą 15 dienų, o išbuvo dar ilgiau. Vienas kitas išbūna ilgiau, bet tai yra tik išimtis. Kelionių biurai praeitais metais skelbė, kad "turistai" bus Lietuvoje 10 dienų, o 1969 ir ankstyvesniais metais Vilniuje leisdavo prabūti tik penkias dienas. Vienas turistai neštuvais bu-

vo nuneštas į stotį ir išvežtas į Rygą, nes suėjo penkios dienos. Jam neleido net ligininėje sustiprėti, kad neprasisęgtų penkių dienų vizos laiko.

Anksčiau turistus į Vilnių įsileisdavo penkioms dienoms, 1970 metais juos įsileisdavo 10 dienų, o kelioms dienoms įsileis šiais metais, tuo tarpu kelionių bendrovės dar nepaskelbė. Galimas daiktas, kad šiais metais nuvažiavusiems leis gimtiniame krašte pabūti 20 dienų ir aplankyti ne tik tėvų kapus, bet dar gyvus savo brolius ir seseris.

Komunistams daug bėdos yra pridavęs Dr. Algirdas Margeris. Jis keliais atvejais rašė ir atsisveikinimo mitinguose sakė, kad važiuos į lietuvišką kaimą karšti. Bet lietuviškame kaime jis negalėjo gyventi. Jis džiaugiasi, kad gavo leidimą būti "ant kampo" pas savo marčią. Sūnaus naujame bute jis turi mažą kambarėlį "su visais patogumais". Būtų pusė bėdos, jeigu Dr. Margeris tylėtų, bet jis, susitikęs su atvažiavusiais amerikiečiais, išsikalba ir papasakoja, kaip jam tenka gyventi "ant kampo". Jis pasako, kodėl jis tikrai vieną kartą buvo nuvažiavęs į gimtinę kaimą ir kodėl ten nepasilikio. Tuo tarpu Vilniaus propagandistas dėl to daro tokią pastabą:

"Išsėina, jeigu M. Gudelis negyvena kaime, tai Amerikos kaimas skursta... Tokia "demaskavimo" tame "teisingiausiame" laikraštyje, atspirašant, logika..." (Vilnis, 1971 m. sausio 14 d., 2 psl.)

Logika čia labai paprasta ir suprantama. Amerikos kaiman visuomet galima nuvažiuoti ir pasiteirauti, kaip kaimiečiai gyvena. Tuo tarpu rusų okupuotoje ir komunistų valdomoje Lietuvoje į kaimą nuvažiuoti be specialaus leidimo jau negalima. Amerikos kaimietis nebijo nuosirdžiai išsikalbėti net ir su nepažįstamu žmogumi, tuo tarpu Lietuvos kolchozų ubagas turi būti labai atsargus, kad vėliau nepatektų nemalonon už skundus ir nelemtos tikrovės papasakojimą.

Amerikoje Nikita Chruščiovas su visa savo svita galėjo kalbėti su stambiais fermeriais ir su mažžemiais, tuo tarpu Vilniun nuvažiavusieji lietuviai turi saugotis, kad policija nepatirtų apie nuosirdų išsikalbėjimą su broliu ir seserimi. Amerikon atvažiavę rinktiniai žmonės gali gyventi pas gimines ir laisviausiai kalbėtis, tuo tarpu Vilniun nuvažiavusieji turi gyventi "Gintare" ir kalbėtis tarp mikrofonų. Ši teisybė komunistams labai karti.

vauduoti Mažosios Lietuvos dalelės su jos istoriniu Klaipėdos miestu...

Šiandien nebe vien Klaipėdos Kraštas, bet visas likusis Baltijos jūros pakraštys iki pat Udo (Oderio) upės žiočių dar klaikesnėje būklėje negu buvo Kryžiuočių Ordino laikais. Pamename, kaip lietuviams 1923 metų pradžioje sukilus atsiimti savo pajūrio ruožą su savo vienteliu uostu Klaipėda, į jį Lietuvos pietų kaimynė Lenkija savo kumpus pirštus tiesė ir lenkų kreiseris "Juzefas Pilsudskis" iš Dancigo buvo į Klaipėdą atpuškęs, bet iš prancūzų išgirdęs, kad Klaipėda jau lietuvių sukilėlių rankose, apsisukęs išpuškavo atgal į savo Dancigą. Šiandien visa Lenkija ne geresnėje būklėje ir štai ką Amerikos Lenkų Susivienijimo organas "Zgoda" (Dziennik Codzien-ny) sausio 9 dienos laidoje apie to paties Dancigo būklę šiandien rašo:

"Kapinių ir kryžių žemėje atsirado nauji masiniai kapai. Pabaltijo smėlis, kuriame per amžius nugrimzdę tūkstančiai kryžiuočių nužudytųjų aukų, dabar amžinam atilsui prigludę palaukus šimtų darbininkų, jų žmonių ir sūnų, kurie kritę nuo Maskvos grobikui tarnaujanciu lenkų janicarų kulku.

"Gdynėje nėra sugriovimų, bet yra daugiausiai aukų, kaip iš Lenkijos atvykėlis pasakoja. Žmonės medžiota kaip žvėrys. Šaudyta į kiekvieną gatvę einantį ar prie lango stovėjusį. Iš tramvajaus ištrauktas vienas jaunas berniukas su kiek ilgesniais plaukais. Niekto negelbėjo maldavimai ir pasiteisinimai, kad važiuoja į darbą. Vienas girtas budelis trenkė jam į veidą. Berniukas ėmė rėkti skaudamas pagalbos ir nuo smūgių

rankomis užsidengė veidą. Gavo salvę iš automatinio pistoleto į krūtinę ir su iškeltu petim sumokio ant šaligatvio".

Kokia širupis praradė su Simo Kudirkos istorija... Tik tas skirtumas, kad berniukas mirė už penketo tūkstančių mylių, dėl to Laisvės Šalies gyventojams, komunizmo savo kailiu nepatyrusiems, mažai tepadaro efekto, o Kudirka savo kančia iškėlė Gintaro Kranto tragediją viso pasaulio akivaizdoje ir šiandien nebėra laikraštį skaitancio ar TV žiūrinčio, kurs nebūtų skaitęs ar girdėjęs, kaip maskolių budeliai muše, į kopėčių tureklius galvą daužė; vieniomis ir virvėmis raišiojo ir į brezentą suvynioję, purvina kojine burną užkimšę gyvą ar nebegyvą lietuvių nuvilko atgal į "Sovietskąją Litvą" laivą, kaip didžiausią kriminalistą nusikaltėlių tik dėl to, kad norėjo iš vergijos pabėgti į laisvę...

Tokia šiandien yra padėtis Klaipėdos, iš kurios į Amerikos pakraščius siunčiami brakonieriai sovietiniai žvejybos laivai: tokia yra padėtis visos Mažosios ir Didžiosios Lietuvos, tokia ir Lietuvos seselių Latvijos ir Estijos; negeresnė ir kaimynės Lenkijos padėtis.

Bet žmonijos istorija teigia, kad jokia epocha nėra amžina, juo labiau jei ji yra nežmoniška. Ta epocha, kur skambiausias humanizmo šūkis užsimaskavę Maskvos imperialistai iš savo pavergtųjų Totorių paveldėtai metodais siekia pavergti visą pasaulį, anksčiau ar vėliau baigsis. Dievo malinai mala lėtai, bet mala smulkiai! Daugumas mūsų, deja, nebesulauks, tačiau mūsų vaikai liks laukti ir sulauks. Ateis Teismo diena ir Teisingumas tvirtai atsisės į savo sostą, kuriame, deja, pasku-

tiniais dešimtmečiais labai ne tvirtai sėdėjo. Dėlto senųjų, dar gyvų likusių, Klaipėdos Krašto atvadavimui dirbusių testamentas palikuonims turėtų būti: Visi, kas gyvas, į talką rinkti medžiaga būsimai Teisybės bylai, kuri kada nors turės gi išspręsti esamą padėtį kaip reikalauja tarptautinio teisingumo nuostatai. Jei laisvę ir nepriklausomybę laimėjo Afrikos rasių tautelės, ilgai negali trukti, kol teisingumas atsigręs į šimtus ir tūkstančius metų gyvavusius kultūringus ir civilizuosius, buvusius laisvus nepriklausomus, tik šiuo metu raudonojo imperializmo pavergtus kraštus.

Šiuo metu pirmosios fronto eilėse turėtų stovėti mūsų istorikai ir nedelsdami rinkti istorinius faktus bei duomenis, kurie buvo pražiūrėti, nepastebėti ar mūsų tautai nepalankių kaimynų istorikų iškraipyti. Iš jų naujo impulso nepastebint, turėtume sveikint tokius anot diplo muoto istoriko J. Jakšto "megėjus", kaip Dr. Martynas Anyšas, Martynas Gelžinis, Henrikas Tamašauskas, Vincas Žemaitis ir kt., kurie lyg nujausdami naują aušrą, neraginami sukilo — subruzdavo ir savo visą laisvalaikį aukodami renka, rašo ir skelbia spaudoje savo ktruopščiai surankiotą papildomą medžiagą busimam didžiajam Bylai. Lieka tik pagedauti, kad ta talka didėtų ir plistų. Tiek amžių išlikusi ir apsigynusi lietuvių tauta išters ir šį Azijos atneštą marą ir Gintaro Krantas apsisvalys nuo jį apsedusių raudonųjų siurbėlių.

J. Pr.

WASHINGTONAS. — Miesto ir valstybės departamentas atšaukė iš urmo sandėlių 116,700 skardines maltų karčiųjų pipirų, nes jie įtariami turį salmoneles bacilų.

HENRIKAS TOMAS - TAMASŠAUSKAS

LIETUVIŠKASIS PAMARYS

Mokyklos Pakalnės apskrityje

47

Nausargių mokyklos vedėju maždaug iki 1920 metų yra buvęs mokytojas Ernestas Lenkaitis (Lenkeit). Jis buvo baigęs Karalienės mokytojų seminariją ir iš jos išėjęs buvo paskirtas Nausargių mokyklos mokytoju, kur prieš tai, iki išeidamas į pensiją, mokytojavo po tėvas senjoras Lenkaitis. Po 1920 metų, į Ernesto Lenkaitio vietą mokytoju buvo į Nausargius iš Varskilių atkeltas mokytojas Šimkaitis Bernardas, gimęs 1871 m. kovo 11 d. Su Šimkaičiu kartu dirbęs mokytojas Erikas Damašius buvo gimęs 1899 m. liepos 21 d. Mokytojo Šimkaičio įpėdiniu į Nausargius buvo atkeltas mokytojas Augustas Mačiulaitis (Metschulat). Apie 1935 metus mokyklai išaugus į triklas mokyklą, trečiuoju šios mokyklos mokytoju buvo iš Greituskės atkeltas Karolis Šiporaitis (Schipporeit), vėliau tapęs šios mokyklos vedėju.

Pagalbiniais mokytojais Nausargiuose yra dirbę šie mokytojai: nuo 1911 m. spalio 1 d. iki 1914 m. kovo 31 d. mokytojas Bernardas Vagincius; vėlesniais laikais čia yra dirbusios mokytojos Šarlotė Sprogies, Ilona Dams iš Kaukėnų ir Ieva Pauls iš Tilžės.

Kaip ir į kitas Mažosios Lietuvos mokyklas, taip ir į Nausargių mokyklą, po pirmojo pasaulinio karo, o ypač po 1933 metų buvo bandoma įterpti bent po vieną mokytoją iš Vokietijos gilumos. Tačiau tie visi bandymai dažniausiai liko nesėkmingi, nes tie iš Vokietijos atkelti mokytojai nesuprato vietinių žmonių kalbos,

jų papročiai ir tradicijos buvo per daug skirtingi, ir tokie mokytojai jausdavosi patekę į jiems visiškai svetimą kraštą, tarp svetimos tautos žmonių, kuriuos valdžia dėjo pastangas sugermanizuoti. Šių iš Vokietijos gelmių atkeltų mokytojų neviliojo jiems čia numatoma rolė per mokyklas germanizuoti svetimos tautos priklausančius vaikus. Tad dauguma tokių mokytojų, kėlis mėnesius čia pakentė ir susipažinę su esama padėtimi, rasdavo vienokią ar kitokią priežastį bei būdus persikėlimui atgal į savo tėvškes ar tai parein, ar į kitas Vokietijos vietas. Į Nausargius iš Vakarų Vokietijos buvo atkeltas mokytojas Wilhem Tuckermann, greit ir vėl išsikėlęs atgal į vakarų Vokietiją.

Šių aplinkinių gyventojų tarpe randame Bendikius, Bendžius, Skambarakus, Čeponis, Šilingus, Vilkus, Kiauką, Grigulius, Loračius, Naujokus, Bričnius, Baučius, Ceračius, Lešinskius, Gurgždžius, Gavėnus, Jurgeckus, Mertinaičius, Vaišnorus, Kukučius, Žemaičius, Pečelius ir kt.

Nausargių mokykla stovėjo prie Gilijos pylimo ir 1888 metais, ties mokykla, Gilija potvynio metu išvertė dalį pylimo. Išsiliejęs potvynio sruistas išgraužė prie pat mokyklos 12 metrų gilumo griovį, į kurį nuvirtė dalis mokyklos namo su klasėmis. Vaikai tuo metu turėjo atstogtas, tad aukų nebuvo. Po potvynio atstacių pylimą ir remontuojant apgrautą mokyklos pastatą, buvo išmūrytos masyvios ir erdvesnės klasių patalpos.

47. Didžiųjų Algaviškių (vok. Gross Allgawischken; 1938 m. pavadinta Schlichtingen) dviklasė mokyklą lankė 64 vaikai iš Didžiųjų Algaviškių, Mažųjų Algaviškių (1938 m. pavadinimas pakeistas į Allgau). Skuldainių ir Sausininkų (vok. Sausseingenken, nuo 1938 m. Milchhof) apylinkių.

Mokykla talpinosi sename mūriniame name, kurio sienos iš lauko pusės buvo padengtos tinku. Prie

mokyklos buvo 8 margų tarnybinis ūkis su pakankamai erdviais mūriniais ūkio pastatais. Tiek mokyklai, tiek ir ūkio pastatams buvo gerame stovyje.

Pats Didžiųjų Algaviškių kaimas buvo išsistatęs trijų kilometrų nuotoly nuo Kaukėnų, palei plentą, vedantį į Briedžiulių girininkiją ir Brioniškių dvarą ir toliau, į Skirvytę. Čia gyvenę ūkininkai buvo stambesnių ir vidutinių ūkių savininkai. Žemės čia buvo derlingos lygumos, tad gyventojai buvo pasiturintys. Kai kurių vienkiemių savininkai buvo vokiečiai kolonistai, bet kaimė, pačiuose Didžiuosiuose Algaviškiuose buvo išsilaikę lietuvininkų ūkininkų branduoliai — Balcaičiai, Balšnaičiai, Rešiai ir kiti.

Mokyklos sodyba radosi prie plento, taigi, susisiekimo atžvilgiu labai patogioje vietoje. Mokytojamams skirtos gyvenamos patalpos buvo per ankštos, pora kambarių buvo įrengti namo pastogėje. Mokyklos vedėju buvo Pranciškus Čiuprašius (Czupprass), gimęs 1869 m. spalio 19 d., kartu mėgęs pats su savo šeima apdirbti mokyklos ūkį.

48. Varskilių vienklasė mokyklą lankė 59 vaikai iš Varskilių, Lišaičių, Sausininkų ir Trumpačių apylinkių. Mokyklos pastatas buvo senas namas iš 4 kambarių, su 7 margų tarnybinių žemių ūkiu.

Varskilių kaime, prie kelio iš Kaukėnų į Skuldeinius stovėjo Urbono karčiama, kurioje kartu buvo ir krautuvėlė, kaimuose charakteringa kolonijinių prekių krautuvė. Prie šio karčiamos namo augo du didžiuliai seni ąžuolai. Apie 1903 metus vienas iš tų ąžuolų padžiūvo ir teko jį nukirsti. Kasant lauk to nukirsto ąžuolo kelmą, gliai duobeje buvo užtiktas apdirbtų itmaginių įrankių lobis, kur taip pat buvo rastos ir šlifuto akmens kovos kirvis su išgręžta jo galvoje skylė koto įtvirtinimui. Tie radiniai buvo įrodytas, jog šiose vietose buvo žmonių gyvenama jau akmens amžiuje.

Ta Urbonų karčiama buvo jau labai senas pasta-

tas, čia jau stovėjęs 1678 — 1679 metų žiemą, kada per Lietuvą traukė švedų kariuomenė. Norėdamas švedus sulaikyti prie Nemuno ir Rusnės upių, didysis kufiurstas tada skubėjo su savo kariuomene į Kaukėnus ir to žygio metu buvo stabtelėjęs Varskiliuose, praleidamas vieną naktį toje Urbonų karčiamoje. Būk tai jau tada tos karčiamos savininkais yra buvę Urbonų pruseseneliai, ką Urbonų šeimos palikuonys neužmiršdavo savo svečiams paminėti. Iš tų Urbonų, vienas sūnus, gimęs apie 1891 metus ir vėliau mokytojaves Pakalnės apskrities mokyklose, pradinį mokslą išėjo šioje Varskilių mokykloje. Iš savo mokslo dienų joje jis pateikia tokį vaizdą:

"Mokykla Varskiliuose buvo prie kelio einančio iš Skuldainių į Lyšaičius. Mokyklos sodyba buvo išsistaciusi ant Senosios Gilijos upės kranto, vakariname Varskilių kaimo pakraštyje. Mokyklos namas buvo mūrinis pastatas, statytas apie 1850 metus. Sienos iš lauko pusės buvo tinkuotos ir baltai kalkėmis nukalkintos. Aukštas mokyklos namo stogas buvo dengtas raudonomis čerpėmis. Palei Gilijos upę pro mokyklą tejo vietinio pobūdžio keliukas. Mokyklos namo šiaurės pusėje buvo mokyklos kiemas ir aikštelė mokyklos vaikams pertraukų metu pasibėgioti ir pažaisiti, taip pat naudojama ir sporto reikálams. Kitoje mokyklos namo pusėje, visai panamėje, buvo gėlių darželis. Namų rytinėje pusėje stovėjo šulinys, iš kurio vanduo buvo pumpuojamas siurblio pagalba.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBĖ

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2850 W. 63rd STREET
Ofisio telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012
Telefonas: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid. 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.,
antradi. ir penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sešadi. tikrai susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas.
DR. EDMUND E. CIARA
2109 W. 51st STREET
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 1-9, antradi. penkt. 10-4, ir
sešadi. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sešadi. uždaryta.
Ofisio tel.: PORTsmouth 7-4000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Prima tik susitarus
Valandos: pirmadi., ketvirtadi. 5-8,
antradi. 2-4.
Ofisio tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadi. ir penktadi. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradi. ir ketvirtadi.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sešadi-
dienį nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofisio telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 WEST 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel. WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisio telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonu GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai, Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-11
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

GRADINSKAS
VIENĄ KARTĄ METUOSE
IŠPARDAVIMAS
19" DVIGUBA GARANTIJĄ TV
\$119.88
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAŠ LIETUVI!

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadi-
enio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONES Į LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS
Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsakyti vietas, nes vėliau
jų tikrai pritrūks.
Vladas Rastauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančia va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dir-
ba dvi lietuvaitės — Josephine Mil-
lirūtė ir Laima Luneckienė. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Piguos automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namų, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir bižnjo.
Patogios išmokė-
jimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

Every year we fail
to educate thousands
of potentially
successful citizens
because they're
mentally retarded.

And we're supposed to
be so smart.
Do something. A free booklet
will tell you how you can help.

Write: The President's Committee
on Mental Retardation,
Washington, D. C. 20001.
Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____
Published as a public service in co-
operation with The Advertising Council.

AD MAT NO. MR-41-57
(1 column x 55 lines)

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE". — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

Kanadiečių nuomonė apie JAV pastą

V. Balys, senas Naujienų
skaitytojas, desimtmecius tvar-
kingai gaudavo Naujienas, bet
paskutinius du metu laikraš-
tis jau eina netvarkingai. O
jeigu ir ateina, tai supurvin-
tas ir apdraskytas. Išsiaiški-
nes, kad Naujienų administra-
cija laikraštį į centralinį pastą
išveža dviem valandom anks-
čiau, negu pats paštas nurodė,
pasiteiravo Kanados paštas, kas
darosi su Amerikos pastu. Su-
grįžęs iš Kanados pašto, jis
parašė Naujienoms tokį lai-
skutį:

"Aš buvau Kanados pašte
Pembroke, Ont. ir pasiskundžiau
dėl netvarkingo koresponden-
cijos pristatymo iš Amerikos.
Kartais ji ateina apdraskyta ir
purvina.

Aš aiškinau, kad tėvas dar
prieš pirmąjį karą Lietuvoje
gaudavo Amerikos Keleivų
punktualiai, kiekvieną savai-
tę, nors tais laikais Amerikos
paštą dar vežiodavo jautais.
Pašte man atsakė, kad aš
esu suvaikėjęs senis, visai ne-
suprantantis šių laikų, o apie
Amerikos pastą neturiu jokios
nuovokos. Vėliau man paaiš-
kino, kad Amerikos paštas į
Kanadą eina per Mėnulį. Ten
dabar jie siunčia visą ameri-
kiečių korespondenciją. Ten
Amerikos paštas paskirstomas
ir paleidžiamas po visą pasaulį.
Jeigu kartais ir užtrunka,
tai nereikia stebėtis.

Pačiame Mėnulyje oras šva-
rus, šviri ir erdvė tarp žemės
ir Mėnulio, bet vėliau, kai
laikraščiai vėl patenka į už-
terštą žemės atmosferą, tai
jie pajuosta, o kol nukrinta į
savo vietą, tai apsidrasko ir
susipūšina... Apie jautius
dabar visai negalvok, nes jau-
čiai ir Mėnulį neišsiuglys. Aš
žinau, jog tai tiesa, bet jau-
čiai vežami laikraščiai grei-
čiau Pembroką pasiekdavo.
Aš jau susenau, esu pensi-

JAV LB Tarybos nuolatinės komisijos

Švietimo reikalų komisija
Borevičius, Jonas, S. J., kun.;
Bradūnaitė Elena; Jasaitis, Jo-
nas; Kavaliūnas, Jonas; Kleiza,
Vaclovas. Klimas, Antanas, dr.;
Medziukas, Ignas; Sužiedelis, Eli-
gijus.

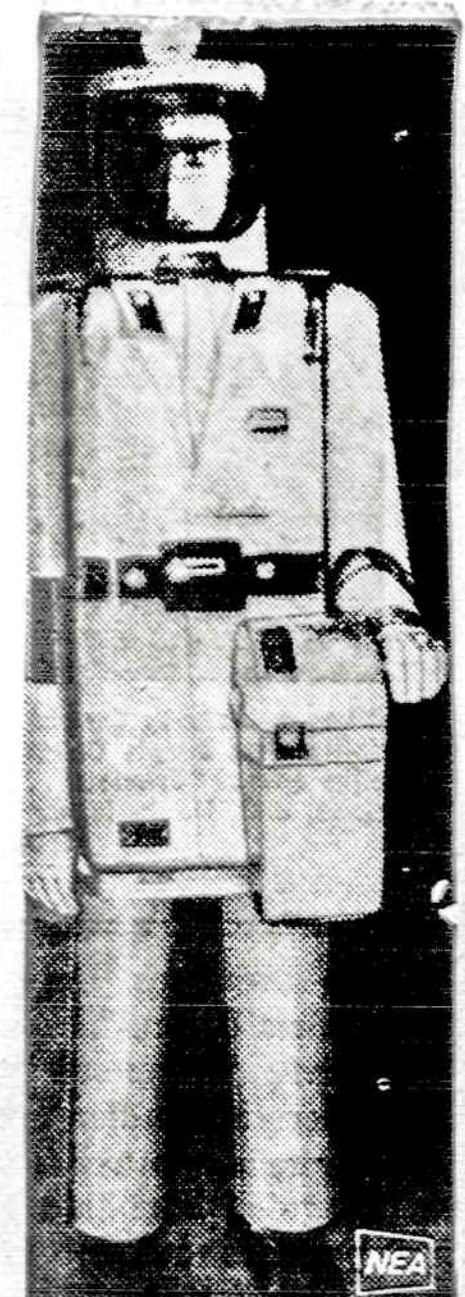
Kultūrinių reikalų komisija
Brazdionis, Bernardas; Ivaš-
kienė, Ona; Kairys, Anatolijus;
Keblys, Kestutis, dr.; Razma,
Antanas, dr.; Rudienė, Marija;
Vaškėlis, Aleksas; Zerr, Aušra.

Ekonominių-finansinių reikalų
komisija
Balkūnas, Jonas, prel.; Dabu-
šis, Viktoras, kun.; Lenkauskas,
Edmundas, dr.; Staniškis, Džiū-
gas; Skudziņskas, Antanas; Vai-
šnyš, Motiejus.

Jaunimo komisija
Gaila, Juozas; Jasaitytė, Jū-
ratė; Klemas, Vytautas, dr.; Ma-
tas, Stepas, dr.; Rugienius, Al-
gis; Ruibytė, Vitalija; Sakadols-
kis, Romas; Stukas, Jack, dr.;
Šlapelytė, Nijolė; Žumbakis, Po-
vilas.

Patvirtindamas šitą išvadą
Apaštala Povilas pasakė: "Jis
(Dievas) siųs jums apskelbtąjį
Jėzų Kristų, kurį turėjo paimti
dangus iki visų dalykų atnauji-
nimui, apie ką yra kalbėjęs Die-
vas nuo amžių savo šventųjų
pranašų burna. Jau Mozė pasa-
kė: Viešpats, jūsų Dievas, paži-
dins jums pranašą (Kristų) iš
jūsų brolių (Dievo išrinktosios
tautos) tarpo, kaip mane. Jo jūs
turite klausyti visuose dalykuo-
se, ką tik jis kalbės. Kiekviena
gi siela, kuri neklausytų to pra-
našo, bus išdildyta iš žmonių
tarpo", pumirs antra mirtimi,
iš kurios jau nebebus prisikėli-
mo. — Ap. Darb. 3:20-23.
(Bus daugiau)

Kas domisi apie Tiesą, reika-
laukite veltui Spaudos, šiuo ad-
resu: L.B.S.A., 212 E. 3rd St.,
Spring Valley, Ill. 61362, U.S.A.

Sovietų jauni technikai pagamino ro-
botą, kuris autobusuose galės pakeisti
konduktorius. Robotai parduoda bi-
lietus ir pasveikina keleivius.

Politinių-informacijų
reikalų komisija
Ardys, Juozas; Bobelis, Kazys,
dr.; Bražėnas, Vilijus; Gečys, Al-
gis; Jurskytė, Sniegulė; Kisie-
lius, Petras, dr.; Mažeika, An-
tanis; Rukšėnas, Algis; Stiklio-
rius, Jonas, dr.; Vaišnienė, Elo-
na, dr.; Vileišis, Petras, dr.

Organizacinių-administracinių
reikalų komisija
Butkus, Antanas, dr.; Gruz-
dys, Vincentas; Jankūnas, Ka-
zys; Kamantas, Vytautas; Nai-
nys, Bronius; Navasaitis, An-
tanis, dr.; Vakselis, Aleksan-
dras; Ziedonis, Kazys.

SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Susirinkimų ir parengimų
PRANESIMAI

— Lietuvių Moterų Klubų Federaci-
jos Chicago narių susirinkimas įvyks
ši sekmadienį, sausio mėn. 17 d. 2 val.
po pietų Jaunimo Centre. Dr. Vanda
Sruogienė kalbės apie "Moterų teisi-
nes padėtį praityje ir mūsų laikais".
Klubo narsės ir viešnios maloniai pra-
šomos dalyvauti. M. Krauchunas

— Amerikos Lietuvių Piliiečių Pašal-
pos Klubų narių metinis susirinkimas
įvyks sekmadienį, sausio 17 dieną, 1:00
val. po pietų Hollywood svetainėje,
2417 W. 43rd St. Nariai malonėkite
atsilankyti. Išsireisti Komisijos ir ki-
tus pranešimus. Taipgi laikas užsi-
mokeiti nario mokesčius.
Rožė Didžgalvienė, rašt.

— Krakiškių Draugiško Klubu meti-
nis narių susirinkimas įvyks sekmadi-
nį, sausio 17 d. 2 v. p. p. p. Bartų na-
muose, 6919 So. Artesian Ave. Nariai
prašomi atsilankyti, nes bus revizijos
komisijos pranešimai ir šlap visokių
reikalų aptarimai. Kviečia
Valdybą

— Zemačių Kultūros Klubu metinis
narių susirinkimas įvyks trečadienį,
sausio 20 dieną, 7:30 val. vakare, Hol-
lywood svetainėje, 2417 W. 43rd St.
Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra
daug reikalų. Reikia išrinkti valdybą
1971 metams. Nariams atsilankymas
būtinas. Rožė Didžgalvienė, rašt.

A. A.
MARCELIA JANKAITIS
Gyv. 7900 So. St. Louis Ave.
Mirė 1971 m. sausio 12 d. 9:15 val. ryto, sulaukusi 73 metų am-
žiaus. Gimusi Lietuvoje.
Paliko nuliūdę: dvi dukters — Sylvia Edeus, jos vyras William
ir Virginia Plecki, jos vyras Arthur, 4 anūkai, vienas proanūkas, se-
suo Magdalena Kohanaukas ir kiti gimines, draugai bei pažįstami.
Kūnas pašarvotas Koletta & Sons koplyčioje, 3240 W. 79 St.
Sėstadienį, sausio 16 dieną 9:15 val. ryto bus lydimas iš koplyčios
į St. Danis parapijos kapinyną, o po gedulingų pamaldų bus laidoja-
ma Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Marcelia Jankaitis gimines, draugai ir pažįstami nuosi-
rdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį paitar-
navimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę liks:
Dukters, sesuos, gimines.
Laidotuvių Direktorai Michael Koletta ir Sūnūs. Tel. 436-1861.

PLEASE BE CAREFUL!
Only you
can prevent
forest fires!
REMIKITE TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE"

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
kapių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
606 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKDOMA VISTA
REpubl. 7-5604 REpubl. 7-5604

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

PRIEŠ PUSĖ AMŽIAUS GIMUSI...

Lietuvos Valstybės Operos 50 metų sukakčiai rengti komitetas sausio 8 d. sukvietė laikraštininkus ir radijoatstovus ir papasakojo jiems apie savo rengiamo sukakties minėjimo programą. Komiteto pirmininkas A. Sprindys papasakojo apie komiteto bendradarbių gauti sąlygas gruodžio mėn., nes operos įsteigimo data laikoma 1920 metų gruodžio 31 d., kada buvo pastatyta Verdžio "Traviata". Dėl techninių kliūčių sukaktį teko atidėti vienu mėnesiu ir minėjimas įvyks sausio 30 ir 31 d. Jaunimo Centre Čikagoje.

Operos auksinės sukakties minėjimo komitetą sudaro: garbės pirm. prof. J. Žilėvičius, pirm. sol. A. Sprindys, vicepirm. sol. S. Adomaitienė, sekretorius muzikas P. Armonas, išdėtinink sol. A. Kalvaitė ir Čikagos Lietuvių Operos atstovė S. Džiugienė.

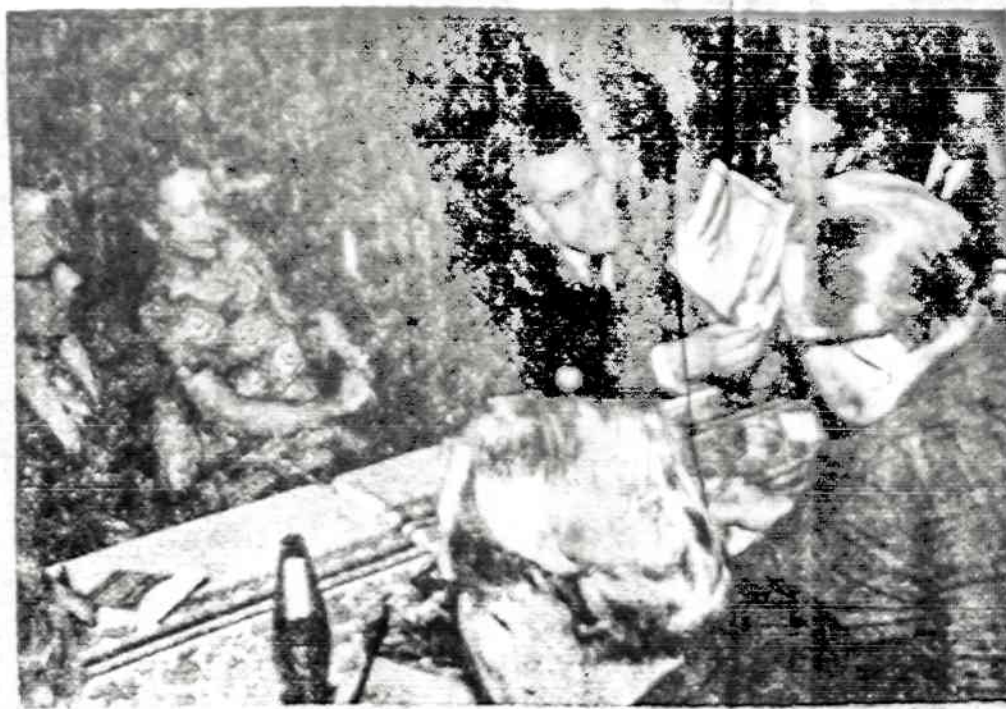
Minėjimas bus pradėtas sausio 30 d. operos bendradarbių veiklos foto parodos atidarymu. Pagrindinė medžiaga parodai parūpino Liet. Muzikologijos archyvas, vadovaujamas prof. J. Žilėvičiaus. Nemažai įvairių paveikslų atsinešė ir buvo operos dalyviai. Visai naujos medžiagos, dar nebuvo muziejuje, gauta iš operos baletų narių Sprindienės, Velbasio, iš žurnalisto J. Karpius. Parodos meninė pusė rūpinasi dail. P. Kaupas.

Sausio 31 d. Jėzuitų koplyčioje bus pamaldos už mirusius Lietuvos operos darbuotojus. Kun. Bruno Markaitis, pats muzikas ir kompozitorius, pasakys pamokslą. Akademija — minėjimas įvyks 1 val. Joje, jei aplinkybės leis,

žadėjo dalyvauti: V. Januškaitė, E. Kardelienė, Babuškinaitė - Vasiliauskienė, St. Sankaraitis ir daug kitų. Gausiai žada dalyvauti ir visi Čikagoje gyvenantys lietuvių operos nariai. Numatoma suruošti buvusiu dalyvių juostelėn įrogti dainų koncertą, palydint fotografijų skaidrių vaizdais. Tą patį vakarą įvyks banketas, kurio pelenas bus skirtas minėjimo išlaidoms padengti ir specialaus iliustruoto leidinio išleidimui. Staliukas galima užsisakyti pas. S. Adomaitienę tel.: 136 - 1722, pas A. Kalvaitę, tel. 476 - 1621 ar pas Sprindį 476 - 3523.

Lietuvoje operos sukaktis, žinoma, buvo paminėta, tačiau, kaip įprasta diktatūrose, buvusieji operos kūrėjai, kurie pasitraukė į laisvąjį pasaulį, buvo nutylėti, lyg nei jų, nei jų įdėto įnašo į operos gyvenimą nebūtų buvę. Žinomi istorijos klastotojai neaplenkė nei Lietuvos operos. Pralaidu faktus ir įvykius bandys atitaisyti Čikagoje rengiamas minėjimas.

Lietuvos opera suvaidino didelį vaidmenį tautos kultūroje. Operos įsteigimas skatino vyriausybę plėsti konservatorijų, muzikos mokyklų tinklą. A. Sprindys papasakojo, kad pirmą kartą pastatius Vilniuje "Carmen" lietuvių kalba, žydų laikraščio "Vilniaus Tagblatt" bendradarbis dr. Viršubovskis 1910 metais rašė: "Lietuvių kalba yra žodžių muzika. Tik lauta, apdovanota ypatingu muzikalumu, galėjo sutverti tokią kalbą. Kartais man vaizduojasi, kad kaip švento Rašto kalba, taip ir lietuvių kalba daugiau

Čikagos Lietuvių Operos valdybos susirinkime su spaudos atstovais dailininkas Jurgis Daugvila pasakoja apie savo sumanytas dekoracijas operai "Traviata". Iš kairės sėdi: J. Januškaitis, Gražina Bičiūnaitė, dail. Daugvila, C. Rukūza, F. Daukus. Matosi T. Antanaičio ir A. Pužausko pakaušiai.

sukurtą šventoms apeigoms, negu prozaistiskumui". Lietuvių visuomenė mylėjo savo operą ir šiandien myli. Tą įrodo ir mūsų lietuviškoji opera Čikagoje, kuri šiais metais irgi paminės auksinį lietuvių operos jubiliejų su "Traviata". Komitetas tikisi ir prašo visų tuos, kurie lankydavosi Lietuvos operą, atvykti į parodą

ir banketą. Kviečiami visi iš toli ir arti suvažiuoti tą savaitgalį į Čikagą: baletu, orkestru, chorų nariai, solistai, šokėjai ir visi, kuriems Lietuvos operos rūpesčiai buvo artūs prie širdies. Pasikalbėjimas su laikraštininkais įvyko p. Sprindžių bute, kur visi buvo vaišingai sušikiti. A. Pužauskas

Būna ir taip

Casey (Kostas) Pashkonis, gyv. Brighton Parke, praėitą sekmadienį buvo nuvažinęs pas savo gimines, gyvenančias netoli Slocum ežero. Giminių jam davė jiems nereikalingų porą kėdžių, staliuką ir kitokių smulkmenų. Dovanoti daiktai netilpo mašinoje. Juos sudėjo mašinos bagažinėje. Mašinos užpakalinę stogą dalį negalint uždaryti, prirašiojo virvutėmis. Apie pirmą valandą nakties išvažiavo į namus. Pravažiavus "Half day" vietoje, atsirado virvutės ir pradėjo mašinos stogas baladotis. Mašiną pasukęs į kelio pakraštį, pradėjo raišioti virvutes.

patekusiam į nelaimę negrui padėk. Thank You".

Aišku, laiškas rašytas anglų kalba. Tur būt, labai labai veltai, bet pasitaiko ir tokių dalykų. j. s.

TRUMPAI

— Algirdas A. Pužauskas painformavo Chicago Sun-Times dienraščio kolumnistą Irwin Kupcinet apie Čikagos Lietuvių Tarybos ruošiamą Lietuvos nepriklausomybės minėjimą ir, kad jame pagrindinė kalbėtoja bus Juanita Castro, neseniai dalyvavusi tarplautiniame prieškomunistų kongrese Japonijoje. Minėjimas įvyks vasario 14 d. 2 val. popiet Marijos aukšt. mokykloje. Yra manoma, kad J. Castro ta proga dalyvaus vietinės televizijos pasikalbėjimų programose. Chicago Today kolumnistė Maggie Daly sausio 13 d. laido je įdėjo idonišias versijas apie J. Castro ir apie Lietuvos nepriklausomybės minėjimą. Jai informacijas suteikė Christine Austin, dirbanti Naujienose.

— Amerikos Informacijos Centras suka dokumentinę filmą apie Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių okupaciją.

— Prof. Dr. Z. Ivinskis, Vokietijos mokslo įstaigose dirbantis lietuvis istorikas, serga ir guli Bonos ligoninėje.

— Prel. kun. Vincas Mincevičius sunkiai sirgo Romoje, bet jau taisosi.

— Inž. Jonas Augustaitis per sirgo sunkų gripą, bet jau stiprėja ir jaučiasi geriau.

— Dr. Aldona Slepetytė, baletu artistė, atvyksta iš New Yorko į Čikagą dalyvauti Lietuvos Valstybinės Operos 50 m. Jubiliejaus minėjime, kuris įvyks š. m. sausio 30 - 31 dienomis Jaunimo Centre.

Gediminas Kazėnas, Čikagos Lietuvių Operos pirmininkas, aiškina spaudos atstovams apie ateinančią sezoną ir Verdžio "Traviatą", kuri statoma Lietuvos Operos 50 metų sukakčiai paminėti. Nuotrauka Virgilijaus Kauliaus

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

IMPORTANT OPPORTUNITY
BRISKET BONER
Days 7 A. M. — 3:30 P. M.
Steady work. Good starting salary.
Silver skillet food products.

7500 No. ST. LOUIS AVE.
SKOKIE, ILLINOIS
Apply in person
A. D. EMBRY
An equal opportunity employer

• MACHINE OPERATOR
• MILLWRIGHT
• MECHANICS.

For work in Felt Mill Machinery making Dry Felt for Roofing Material.

Apply at
5824 So. ARCHER RD.
SUMMIT, ILLINOIS

REIKALINGAS
BARTENDERIS
422-3535

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

GENERAL OFFICE
Engineering firm needs experienced person.
PERMANENT POSITION
8:30 A. M. to 4:30 P. M.
A. O. P. LOCATION

FACTORY
MUTUAL
ENGINEERING
Phone DAN BIELENIN
236-8576 — Ext. 273

GIRL FRIDAY
FOR 1 GIRL OFFICE
Typing, filing, general office duties.
Good Starting Salary.
CALL FOR INTERVIEW
626-2200

GALVANIC INDUSTRIES, INC.

HOUSEKEEPER
Must be good cook. Live in with family of two adults near North apt., no children. Top salary & home for right person.
Must have references.
Miss ANDERSON 856-6301

EXPERIENCED COOK
For one adult. Other help. Lake Shore Drive apartment. Summer in Maine. References.
Write: % A. F. Box 300
225 W. WASHINGTON
CHICAGO, ILL. 60606

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

OPPORTUNITY KNOCKS
Substantial second income, servicing (part time) coin operated machines, vending nationally advertised products in your area. Limited number of units available, so phone today for more information.
342-7739

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti laimės ir išsimokėtina. Aptarnauja lietuvių.

SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

5620 So. Claremont St., Chicagoje. Tikimasi ir laukiami atvykstant į šį minėjimą visų buvusių mūsų Valstybinio Teatro darbuotojų iš visų Amerikos Valstijų bei Kanados, taip pat ir mūsų visuomenės, kuri myli mūsų teatro meną bei jo menininkus.

— John W. Venckus, Allen A. Ferys, Charlene A. Mockus, William P. Neheriezas, Genovaitė Paškevičienė ir Anthony R. Shimkus yra įrašyti Southwestern Universiteto, Carbondale, Ill., Dekano garbės sąrašus už ypatingai gerą mokymąsi per rudens semestrą. J. W. Venckaus mokslo pažymiai yra visi penketukai.

RESTORANAS — VALGYKLA. Dviejų aukštų namas, moderniški ir nauji įrenginiai — judri vieta — labai geras biznis, lengva aptarnauti.

3 BUTAI IR BIZNIO PATALPA. Rinktinė vieta Marquette Parke. \$43,000. 11 BUTŲ MŪRAS, 10 metų. 60 p. sklypas, geros pajamos, puiki vieta.

ŠIMAITIS REALTY
NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobiliai, baldai, maistas, pinigai.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-up ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdirba.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

JUOZAS (JOE) JURAITIS
Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvos, Mercedes, Porschus ir kitas už. Ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITE SĮ

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

2 MONES PERKA NAMUS
LENGVU \$ 14,000 pajamų iš apartamentinio mūro, kuris ir 15 metų neturi. Pastatytas turtingame rajone. Kaina greitai pirkėjui \$77,000.

KUKLUS NAMELIS — 2 butukai pačiame Marquette Parke. Kaina \$17,000, gal ir mažiau.

2 GERI MŪRINIAI NAMAI Brighton Parke. Duoda virš \$16,000 nuomos ir mažos išlaidos. Jei pamatysi, tai nupirksi už \$52,000.

5 BUTŲ SVIESUS MŪRAS ir 3 auto mūro garažas pačiame Marquette Parke. \$7,500 pajamų. Tik dėl ligos atiduoda už \$48,000.

PLATUS LOTAS, Marquette Parke centrinėje gatvėje. Kaina — susitarsim.

PUIKIUS DIDELES 2 po 6 mūras. Gazu šildymas, platus sklypas, mūro garažas, arti ofiso. \$29,500.

2 BUTŲ, 14 metų modernus mūras, 3 auto mūro garažas, Marquette Parke. \$36,000.

9 KAMB. MŪRAS, gražus — kaip naujas. Geros pajamos, arti mūso. \$19,800.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

5 KAMBARIŲ mūrinis, 6-tas padarytas šildomam portui. Šilima gazu, moderni virtuvė ir vonia, 2 automobilių garažas. \$20,500.

4 KAMBARIŲ EXPANDABLE (virtus neužbaigtas), apnuošius mūrinis. Šilima gazu, alumininiai langai, 2 automobilių garažas, šoninis įvažiavimas, platus sklypas. \$25,000.

5 KAMBARIŲ mūrinė rezidencija. Šilima gazu, 1 1/2 auto garažas, platus sklypas. \$18,900.

2 PO 4 MYRTINIS, 2 atskiri karštų vandeniu šildomi gazu. Modernūs virtuvės, 2 automobilių garažas, Marquette Parke. \$32,000.

2 PO 5 1/2 IR 4 KAMB. RŪSY. Šilima gazu, alumin. langai, platus sklypas, graži nuosavybė Gage Parke. \$43,000.

4 PO 5 IR 1 BUTAS RŪSYJE, mūrinis. Alumin. langai, šildymas gazu, garažas, Marquette Parke. \$52,000.

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

ARTI 63-ties ir TALMAN gražus 2 butų po 6 kamb. mūras su 3 mieg. Nauja gazu šilima. Tuo galima užimti. \$29,900.

JANIS RE. 3349 W. 59 ST.
434-8543

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namu Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irenu naujus ir perstatu senus visus rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Trengiu vandenio boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiesuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus dedame.

KAMINUS ISVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit
LA 1-6047

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

SKAITYK "NAUJENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA
Aleksandro Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietasis viršelis \$10.00, minkštasis \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJOS
vardu ir pasiusti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, baldai, automobiliai, maistas, elektroniniai sertifikatai.

Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5%	6%
Passbooks	\$5,000 minimum
5 1/2%	2 year certificate
Investment bonus plan	5 3/4%
\$1,000 minimum	\$1,000 minimum
	1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgametis BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietis viršelis \$4.00, minkštis — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608